

Deontologie in de land- en tuinbouw

Een jaar geleden promoveerde ethicus Dirk Lips met het proefschrift 'Op zoek naar een meer diervriendelijke veehouderij in de 21e eeuw'. We laten hem aan het woord over de deontologie in de land- en tuinbouw.

DIRK LIPS (ETHICUS)
 "Prijzen voor het voedsel liggen op een immoreel laag niveau"

"Onze dieren hebben het best goed bij de boer"

Het voedsel dat de Vlaamse consument vandaag krijgt, is wellicht het best gecontroleerde van de wereld. Toch duiken er nog steeds schandalen op. Dirk Lips: "Als het over voedsel gaat, betekent deontologie voor mij dat je als boer enkel voedsel produceert, dat je zonder aarzelen aan je kinderen voorziet. Dit betekent dan ook dat er met dat voedsel niet geknoeid wordt en er dus geen hormonen gebruikt worden. Een tweede punt is voor mij de vakkennis. Een boer die op een deontologisch verantwoorde manier met zijn vak bezig is, doet aan bijscholing. Vroeger had het ministerie van Landbouw nog zijn consultants die regelmatig op de bedrijven voorlichting gaven. Voor het werk van die mensen heb ik altijd veel waardering gehad, maar tegenwoordig krijgt de voorlichting van de overheid te weinig aandacht.

Een probleem waar dringend iets aan moet gedaan worden, is de prijs van ons voedsel die op een immoreel laag peil ligt.

Vandaag besteden we nog amper 12% van ons inkomen aan voeding. Honderd jaar geleden lag dat ruim boven de 60%. Lage prijzen brengen landbouwers in de verleiding om de gedaalde inkomsten te compenseren met minder fraaie praktijken. Als de producten die ingevoerd worden zo goedkoop zijn dan betekent dat ook dat er in die landen iets grondig misloopt met milieu en arbeidsvoorwaarden. Die spiraal moet gestopt worden."

Dierenwelzijn

"Als dier", zegt Dirk Lips, "zou ik wellicht kiezen voor een leven in de volle natuur, maar wat stelt dat concreet voor? De natuur is een wrede biotoop. Een klein percentage van de dieren overleeft het eerste levensjaar. Bij de boer zitten ze tenminste goed gehuisvest in systemen die toch steeds diervriendelijker worden."

Niettemin zijn er verschillende sectoren die onder druk staan zoals de pluimveehouderij,

de pelsdieren, de productie van ganzenlever, enz. Dirk Lips: "Ik ben zeer vertrouwd met de sector van de pelsdieren. Die dieren worden op onze bedrijven goed behandeld. Ik zeg niet dat ze in een paradijs leven maar of je nu een dier houdt voor het vlees of voor de pels, het moet uiteindelijk gedood worden. Ik sta niet achter de slogan dat het niet ethisch is om iets te hebben wat je niet strikt nodig hebt. ganzenlever dat het resultaat is van gedwongen voeding past niet in het deontologisch plaatje, maar als die lever op een natuurlijke manier wordt geproduceerd kan dat voor mij. En als een legkip de natuurlijke behoefte heeft om een ei in het donker te leggen, moet je die mogelijkheid voorzien. Anders krijg je een gefrustreerde kip."

Zelfcontrole

De vraag die men zich kan stellen is in hoeverre er nood is aan een deontologische code, die precies aangeeft hoe je als boer

met je beroep moet omspringen. "Ik ben daar geen voorstander van", zegt Dirk Lips. "Ik kan me volledig vinden in de stelling van minister Peeters die zegt dat een sector zichzelf moet controleren. Waarom geven we onze landbouwcommissies geen nieuwe actuele opdracht die erin zou bestaan om

collega's te evalueren? Vandaag wordt ieder individu als een eiland beschouwd. Maar ik denk dat mensen zich beter voelen in een groep. Mensen uit de sector weten wanneer iemand op een onredelijke manier met zijn job bezig is. Het mag natuurlijk gezegd dat steeds meer landbouwers goed

met hun beroep bezig zijn. Ze voelen zich ook voor een stuk beheerder van de natuur. De meesten beseffen dat ze verantwoordelijk zijn voor het behoud van natuurlijke grondstoffen. Maar er blijven helaas ook wanpraktijken bestaan. En daar is geen plaats voor."

KBC HEEFT DUIDELIJKE DEONTOLOGISCHE RICHTLIJN

KBC volgt bij het verstrekken van kredieten een duidelijke deontologische koers. Patrick Tans, directeur commerciële kredieten KBC legt uit: "Wij maken deel uit van een samenleving en we passen de regels van die samenleving toe. Met die regels bedoel ik het wettelijk kader waarin we werken. Zo doen wij niet mee aan witwaspraktijken en werken wij evenmin met bedrijven samen die betrokken zijn bij dubieuze praktijken zoals hormonenhandel. Ook fiscaal stellen we ons correct op: er kan alleen gewerkt worden met de officiële geldstromen. Als bank hebben we ook onze eigen gedragslijn ten opzichte van de media, collega's en cliënten. De rode draad daarbij is dat we altijd recht in onze schoenen staan." Hoe staat KBC tegenover de financiering van sectoren die gevoelig liggen in de publieke opinie? "Als de activiteit (en de manier waarop ze uitgevoerd wordt) wettelijk is, is er voor ons geen probleem. We zijn niet voor een conflictmodel tussen milieu en landbouw; beide hebben mekaar nodig. Bedrijven die op een duurzame manier omgaan met het milieu, hebben natuurlijk wel onze sympathie."